

El foc ens ha destruït el país

Ja fa anys que cada estiu el País Valencià i el Principat són passats a foc i flama. La superfície boscosa ha anat reduint-se fins a extrems dramàtics i bona part de la riquesa ecològica perduda és ja irrecuperable.

D'ací a unes dècades, el País Valencià podria ser un desert. Entorn d'aquesta qüestió, hem recollit les opinions de dos científics que han mostrat reiteradament el camí a seguir per a prevenir aquests desastres: la biòloga Maria Àngels Ull i l'ecòleg Miquel Gil Corell.

Maria Àngels ULL

Escrib amb ràbia i impotència perquè, una vegada més, com ja cada estiu, és notícia de primera plana als diaris i als informatius de les televisions europees que el País Valencià crema per tots els costats i, una vegada més, torne a llegir la impotència dels uns i dels altres, i a sentir les mateixes queixes i les mateixes explicacions.

Fa ja sis anys, el 1979, escrivia en *Guaita*, la revista del Centre Excursionista de València, un article titulat «¿El País Valencià serà un desert l'any 2000?», on ja exposava unes tesis que he mantingut tots aquests anys i on ja em sentia repetitiva perquè dúiem, «ja», dos estius terribles: el 1978, 40.000 Ha cremades a la província de València, i el 1979, 70.000 Ha.

Pel març del 1980 en unes primeres Jornades Sobre el Medi Ambient, la meua ponència va ser «Els boscos del País Valencià i

Les nostres muntanyes són òptimes per a cremar.

els incendis forestals». Allí exposava que la catàstrofe representava quasi la meitat de la superfície arbrada de València, que era, segons el Ministeri d'Agricultura, de 212.400 Ha l'any 1975.

En aquella conferència vaig tenir com a oients, per primera vegada i única (su-

pose que per allò que, les jornades, les organitzava l'incipient Consell del País Valencià, i calia estar a bé amb el règim autonòmic que naixia) tota la plana major de l'Icona, amb l'enginyer en cap per a València, Rafael Cal Casal, el mateix que ara és coordinador de les Repoblacions

Forestals de la Conselleria d'Agricultura, amb les transferències fetes i tot.

Vaig expressar llavors, fa cinc anys, que, deixant de banda el *qui* crema la muntanya, jo volia entrar en el *perquè* es crema, i deia, i dic, que «fonamentalment els boscos cremen perquè, en l'actualitat, es-

tan en unes condicions òptimes per a cremar i perquè estem en unes condicions pèssimes per a combatre el foc forestal, ara i ací».

I em tornaré a explicar perquè, desgraciadament, l'actualitat és la mateixa cinc anys després; només cal mirar les 20.000 Ha

cremades a la Mola de Cortes i els voltants.

Sobre les condicions òptimes que troba el foc a les nostres muntanyes actuals, ja se n'ha parlat molt. Jo mateixa feia referència en el número 8 d'EL TEMPS, fa ara un any, en l'article «Repoblar, però bé», a la necessitat de canviar la política forestal al País Valencià, «a la necessitat de tornar a la nostra vegetació autòctona, aquella ben adaptada als focs naturals, que s'han produït a la Mediterrània des de sempre, a aquesta vegetació nostra que aguanta el foc i rebrota (carrasques, sureres, margallons...) i a la necessitat d'anar fugint de les coníferes, espècies pirofites, que cremen, cremen tota la vegetació competidora, i deixen la terra perquè dels pinyons nasquen nous pins, si és que queda terra on arrelar, és clar».

Per als botànics, per als fitosociòlegs i els ecòlegs,

no és cap secret cadascuna de les estratègies utilitzades per les diferents espècies vegetals. Actualment, es coneix molt la nostra vegetació i, tant a casa nostra com a la resta de països mediterranis, hi ha estudiosos qualificats. Però, tal com declarava al periòdic *Levante* el 29 de juliol de l'any passat el director general de la Conselleria d'Agricultura Gonzalo Carbonell, els estudiosos (la Universitat) i l'Icona estem incomunicats, i la Conselleria ha fet esforços «per trencar aquesta incomunicació, però reconeixent que la part tècnica ha de recaure en els enginyers de l'Icona». És a dir, en els tècnics que continuen fent el que han fet fins ara, mentre els incendis forestals segueixen produint-se com fa sis anys.

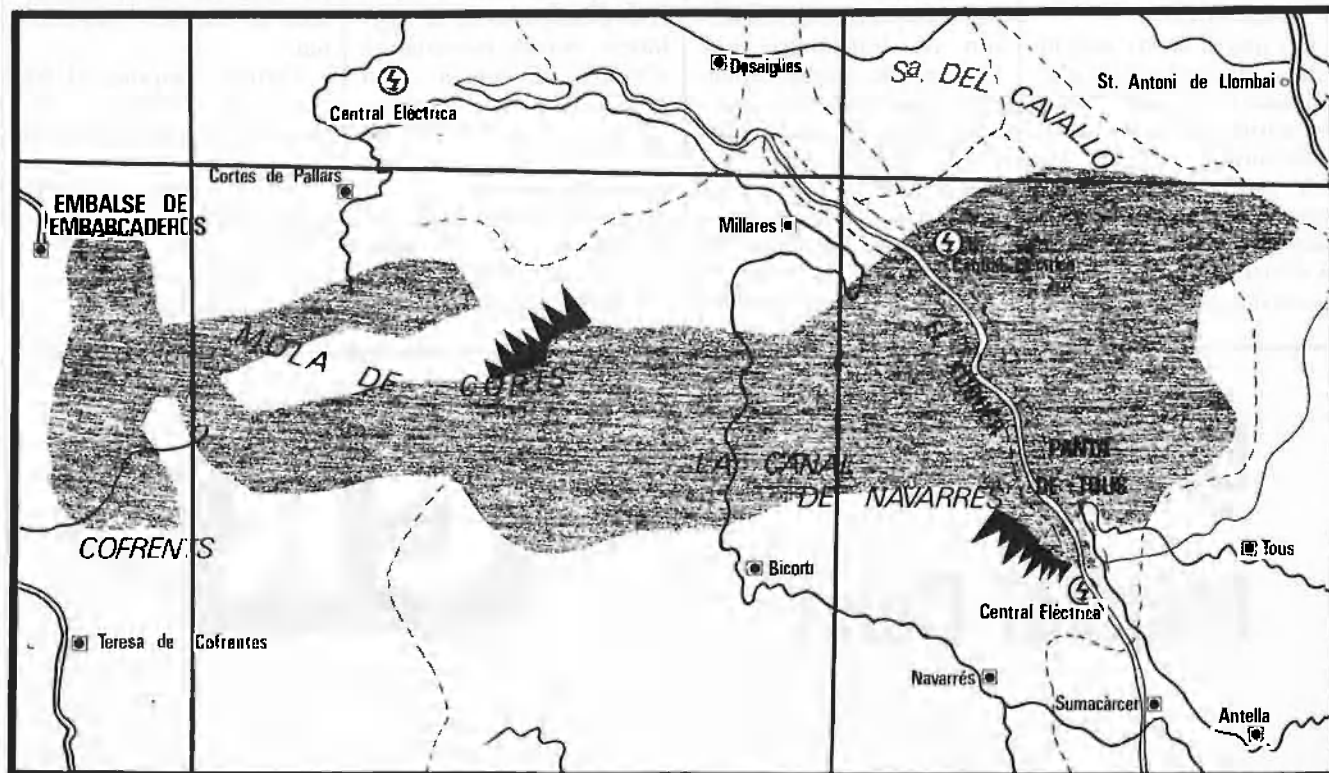
En canvi, respecte a la segona part —les condicions per a combatre el foc— sí que he de dir que

han millorat les coses respecte a fa cinc anys.

En aquell article de *Guaita* jo recomanava la creació de Parcs Comarcals d'Extinció d'Incendis, parcs que ha anat creant la Diputació de València. I ho recomanava després d'haver conegut per Ramon Folch l'experiència del Servei de Prevenció i Extinció d'Incendis de la Diputació de Barcelona, creat el 1963 i que, amb més de vint anys d'experiència, pot dir molt al respecte.

Les inversions realitzades per la Diputació de València han estat fortes, però no han estat prou, com demostren els darrers focs.

La Conselleria d'Agricultura deia primer que no tenia les transferències de l'Icona i, ara que les té, ¿què ha fet? Al número 58 d'EL TEMPS s'informava sobre el material de què es disposava per a l'extinció dels incendis. Si el compa-

Zona afectada per l'incendi de Cortes de Pallars-Navarres

Els darrers focs a Catalunya i el País Valencià*

Incendi/Poblacions	Ha cremades.	Pins	Plançons
Xarafull-Millars	18.000	1.500.000	5.500.000
Moixent-Enguera	4.700	49.000	1.500.000
Os de Balaguer	4.500		
Port de l'Ordal	1.700		
Carcaixent	500		
Picassent-Llombai	420		
San Miquel d'Olèrdola	400		

Altres incendis menors: Estubeny (20 H.); Alfara d'Algímia; Bunyol; Moixent; Nàquera; Albocàsser-Tírig; Alzira; Bages; Lles; Cerdanyola-Sabadell; Dos-Rius-Mataró-Argentona; Sabinya-Mataró-Pineda; Capolat-Berga.

* Dades provisionals, 1 d'agost de 1985.

rem amb les dotacions que tenia el Servei de Barcelona, ja l'any 1977, és ben poc. I cal dir que allà també cremen muntanyes, però no cremen mai 30.000 Ha en un sol incendi, com va passar a Aiora fa uns anys, o 20.000, com acaba de passar ara.

I és que al nostre país hi ha una manca total de planificació i una mala gestió consentida per tots, de fa molts anys.

A cap empresa no es permetrien les pèrdues que cada any es produeixen a les nostres muntanyes, sense canviar-ne els gestors o

la gestió. Jo crec que ja ha arribat el moment de demanar dimissions, i no esperar un any més.

No pot consentir-se que siguin mantingudes en els llocs de treball persones que estan demostrant incompetència any rere any. Per a mi, tan responsables són els funcionaris que haurien de portar endavant la gestió com els polítics, siguen directors generals o consellers, que permeten aquesta mala gestió.

Exemples d'eficàcia, n'hi ha, i no tan lluny que siguin difícils de conèixer i d'assimilar. Cal estudiar-

los i adquirir les tècniques i els mitjans materials necessaris. Clar és que es necessita una clara voluntat política i que s'han de fer inversions en prevenció i extinció.

També s'ha d'invertir en mitjans materials i en el reforç del personal de vigilància. Aquest personal ha d'estar, òbviament, ben preparat. La qual cosa significa que ha de tenir un bon coneixement del que és el bosc mediterrani i de les seues característiques. Igualment, ha de saber com actua el foc forestal.

I hi ha una altra forma

de prevenir el foc. Una que, sense cap mena de dubte, es mostraria ben eficaç: prendre mesures serioses, a fi que ningú no puga traure cap mena de profit dels incendis forestals.

Fa anys, el Centre Excursionista de València va demanar als diputats valencians que presentassen al Parlament espanyol una proposta perquè no es pogués canviar la denominació d'ús d'un territori després de cremat. L'objectiu era barrar el pas a qui tingués motius econòmics per a cremar un bosc. Per exemple, construir-hi després una urbanització.

En aquests moments, caldria demanar també que no es puga traure legalment la fusta cremada després dels incendis, amb finalitats de guany econòmic. Llavors, fent impossibles motivacions com aquesta i obstaculitzant les altres que puga haver-hi, no seria tan difícil acabar amb els incendis intencionats.

Perquè, després, hi ha una molt petita part dels incendis no intencionats a la qual es dedica gran quantitat de diners en campanyes de publicitat conscienciadores, probablement oportunes, però, sens dubte, insuficients.

Dormiu amb...
Matalaf-Coixí

Carretera Nacional 340, s/n.

LA LLOSA DE RANES (VALÈNCIA)

Telèfons (96) 223 01 00 (3 línies)